

ECHO KOŃSKOWOLI

PISMO SPOŁECZNO-KULTURALNE

Gminny Ośrodek Kultury
w Końskowoli
im. Kazimierzy Walczak

NR12(296)

Grudzień 2019

Cena 2,50 zł

ISSN 1426-0042

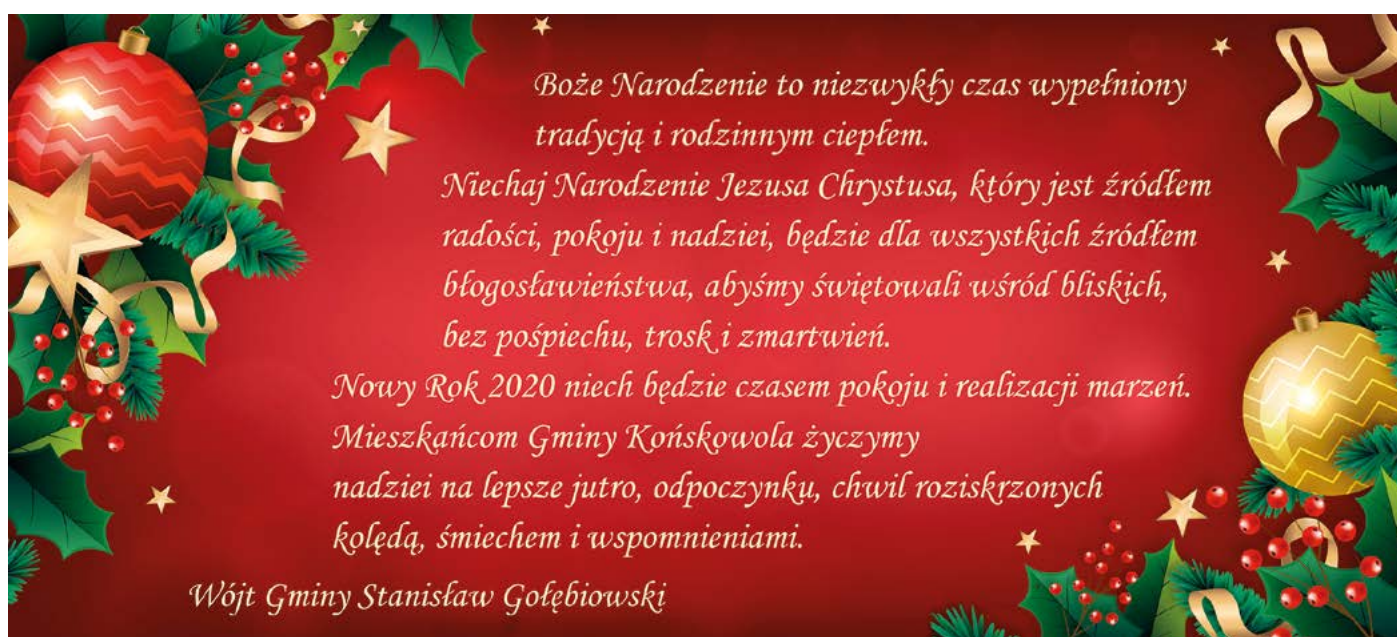
fot. Olga Sułek

Wesołych Świąt!

Kalendarium

Grudzień-styczeń

Grudzień	
14 grudzień godz.12.00	Otwarcie Kiermaszu Bożonarodzeniowego i Rozstrzygnięcie Konkursu Kulinarnego „Smaki Końskowoli”
18 grudzień godz.15.00	XIII sesja Rady Gminy
24 grudnia	Wigilia
25 i 26 grudnia	Święta Bożego Narodzenia
31 grudnia	Sylwester i Ostatni dzień zgłoszeń na Przegląd Kolęd, Pastorałek i Jasełek
Styczeń 2020 rok	
1 styczeń	Nowy Rok
2 styczeń godz. 16.30	Warsztaty dla kobiet „Moc w Kobiecie” w GOK w Końskowoli- Zaproszone są wszystkie chętne kobiety informacje - nr. tel. 502 710 501
5 styczeń	Wyjazd do teatru w Radomiu na spektakl „Mój boski rozwód”
6 styczeń godz. 18.00	Święto Objawienia Pańskiego – Trzech Króli Spektakl Akademii Młodzieżowej „Czwarty Król” w GOK w Końskowoli
7 styczeń	Ostatni dzień zapisów dzieci na Ferie w GOKu
9 styczeń godz. 15.00 - 17.00 godz. 17.00	Warsztaty haftu krzyżkowego w Bibliotece Kolędowanie w GOKu - Zapraszamy na wspólne śpiewanie kolęd i pastorałek
10 styczeń godz. 16.30	Otwarcie wystawy Julii Pirotte oraz film biograficzny o tej ciekawej kobiecie urodzonej w Końskowoli.
12 styczeń godz.10.00	Przegląd Kolęd, Pastorałek i Jasełek oraz wszystkich form scenicznych o tematyce świątecznej. Kwesta na rzecz Wielkiej Orkiestry Świątecznej Pomocy
13-24 styczeń	Ferie w GOKu zajęcia dla dzieci szkolnych
16 styczeń godz. 15.00-17.00	Warsztaty haftu krzyżkowego w Bibliotece
18 styczeń	Wyjazd do teatru w Radomiu na spektakl „Sex dla opornych”
19 styczeń	Opłatek seniorów
23 styczeń godz. 15.00-17.00	Warsztaty haftu krzyżkowego w Bibliotece
W każdy piątek w 2020 roku zapraszamy na zajęcia z języka angielskiego dla dorosłych Grupa kontynuująca godz. 17.45 Grupa początkowa godz. 19.00	
Od 10 stycznia w każdy piątek godzi 16.30 zapraszamy na warsztaty rękodzieła w GOK w styczniu - tworzymy z filcu, a w lutym - ozdoby z foamiranu	

Wiadomości z Pożowskiej

Drogi naszej Gminy

Droga w Sielcach

W listopadzie br., Gmina Końskowola zrealizowała inwestycję pn.: „Przebudowa drogi gminnej nr 107701L w miejscowości Sielce”, współfinansowaną ze środków Funduszu Dróg Samorządowych.

W ramach inwestycji przebudowany został odcinek drogi gminnej nr 107701L o długości 1,363 km w miejscowości Sielce. Zakres robót zrealizowanych w ramach inwestycji objął m.in.:

- wykonanie nowej nawierzchni asfaltowej na jezdni o szerokości 5,2 m na odcinku od km 0+257,90 do km 1+621,00, w tym: wykonanie warstwy wyrównawczo - wiążącej z betonu asfaltowego o grubości 4,5 cm oraz warstwy ścieralnej z betonu asfaltowego gr. 4 cm,
- wykonanie nawierzchni asfaltowej na skrzyżowaniach z innymi drogami,
- wykonanie 2 szt. peronów przystankowych z kostki brukowej oraz wyniesionego przejścia dla pieszych,
- wykonanie obustronnego pobocza z kruszywa łamanego o szer. 0,75 m,
- wykonanie zjazdów do posesji z kruszywa łamanego oraz regulację wysokościową istniejących zjazdów z kostki brukowej,

Fot. O. Sułek

- wykonanie nowego oznakowania pionowego i poziomego.

Roboty budowlane wykonało Przedsiębiorstwo „IGORD” Jerzy Podgórski, z siedzibą w Lublinie.

Całkowita wartość wykonanych robót budowlanych wyniosła 647.437,52 zł. Dofinansowanie z FDS wyniosło 453.206,00 zł. A wkład własny Gminy Końskowola wyniósł 194.231,52 zł.

Ulica Puławska w Skowieszynie I etap

Etap ten inwestycji nosi nazwę „Wykonanie podbudowy wraz z warstwą zabezpieczającą z kruszywa na odcinku od km 0+907,00 do km 2+556,50 km na drodze gminnej nr 112819L w miejscowości Skowieszyn” i zrealizowany został przez firmę - Usługi Transportowe i Zmechanizowane Zbigniew Świst z siedzibą w Świdniku.

Zakres zrealizowanych robót objął m.in.: odwodnienie korpusu drogowego na odcinku od km 0+907,00 do km 2+556,50, oraz wykonanie podbudowy pomocniczej na odcinku od km 0+907,00 do km 2+556,50.

Wartość zrealizowanych robót wyniosła 926.808,69 zł w tym dofinansowanie z FDS - 627.764,00 zł i wkład własny Gminy Końskowola - 299.044,69 zł.

Obecnie trwa realizacja II etapu inwestycji. Prace w ramach II etapu realizuje konsorcjum firm, w składzie: PBI Infrastruktura S.A. z siedzibą w Kraśniku, oraz PBI WMB Sp. z o.o. z siedzibą w Sandomierzu.

Fot. O. Sułek

Droga w Młynkach tzw. Azotówka

Modernizacja drogi powiatowej nr 2505L na odcinku od skrzyżowania z drogą powiatową nr 2501L w Młynkach do węzła „Puławy - Wschód”. Roboty budowlane objęły odcinek 1505 m.

Koszty zadania to kwota ok 1 150 000,00 zł.

Inwestycja zrealizowana przez powiat puławski we współpracy z Gminą Końskowola, której udział finansowy wyniósł ponad 575 000 zł. Roboty trwały od października 2019 r. do połowy listopada 2019 r.

Wykonawca: PBI Infrastruktura z Kraśnika

Fot. O. Sułek

Wydarzenia, zaproszenia

Światowy Dzień Osób Niepełnosprawnych z nowym samochodem!

W dniu 4 grudnia po raz kolejny ŚDS w Końskowoli celebrował obchody Światowego Dnia Osób Niepełnosprawnych pod hasłem „Przełamujemy bariery”. Myśl przewodnią była związana z wyjątkowym wydarzeniem - zakupem nowego 9-osobowego samochodu przystosowanego do przewozu osób niepełnosprawnych. Jak zwykle uroczystość współfinansowana była ze środków Gminy Końskowola z zadania „Jesteśmy - organizowanie cyklu imprez o charakterze integracyjnym - edycja VI, realizowane przez Stowarzyszenie „Radość”.

Obchody rozpoczęły się uroczystą Mszą Św. w intencji osób niepełnosprawnych ich rodzin i opiekunów, po której uczestnicy uroczystości udali się do Gminnego Ośrodka Kultury na oficjalne obchody. Przed wejściem do budynku GOK stał nowo zakupiony mikrobus Renault Trafic, wyposażony w najazd i mocowania dla 2 wózków inwalidzkich. Samochód został poświęcony przez ks. proboszcza Konrada Piłata w obecności zaproszonych gości. Przekazanie samochodu do użytku odbyło się przez symboliczne przecięcie wstęgi przez Tych wszystkich, którzy przyczynili się do zakupu tego środka transportu: Jerzego Dębskiego dyrektora Lubelskiego Oddziału PFRON, Albina Mazurka dyrektora Wydziału Polityki Społecznej LUW w Lublinie, Stanisława Gołębiowskiego wójta Gminy Końskowola oraz Iwony Stochmal dyrektora ŚDS w Końskowoli.

Mikrobus w 60% został dofinansowany z Programu PFRON „Wyrównywanie różnic między regionami III” w obszarze likwidacji barier transportowych. Pozostałe 40% kwoty zostało sfinansowane z budżetu Gminy Końskowola i budżetu Wojewody Lubelskiego. Po przekazaniu i otwarciu samochodu można było obejrzeć przystosowanie i wyposażenie naszego mikrobusa dla potrzeb osób niepełnosprawnych Środowiskowego Domu Samopomocy w Końskowoli.

Po tym wydarzeniu uczestnicy zostali zaproszeni na salę widowiskową GOK, gdzie Dyrektor ŚDS przywitała wszystkich distinguished gości. W pierwszej kolejności wyżej wymienionych, którzy przyczynili się do sfinalizowania zakupu nowego samochodu a następnie: Małgorzatę Frant- Błażucką - kierownika oddziału pomocy instytucjonalnej Wydziału Polityki Społecznej Lubelskiego Urzędu Wojewódzkiego w Lublinie, Ireneusza Rzepkowskiego - członka Zarządu Powiatu Puławskiego, Małgorzatę

Suszek- Zawadzka – dyrektora Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie w Puławach, Joannę Przednowek - skarbnika Gminy Końskowola, Krzysztofa Bartuzi - sekretarza Gminy Końskowola, Arkadiusza Małeckiego - wójta Gminy Kurów, Magdalenę Białkowską - kierownika OPS w Kurowie, Małgorzatę Głuch - przedstawiciela OPS w Żyrzynie, księdza dr Pawła Bartoszewskiego - dyrektora ŚDS Misericordia w Lublinie, Urszulę Banach - kierownika Ośrodka Wsparcia w Leopoldowie, Beatę Kosmowską - dyrektora ŚDS w Prawnie, Annę Szarpak - dyrektora ŚDS w Górze Puławskiej, Andrzeja Packa - kierownika ŚDS w Puławach, Beatę Antolak - dyrektora SP w Końskowoli, Monikę Dudzińską - dyrektora GOK w Końskowoli, Małgorzatę Teper - kierownika OPS w Końskowoli, Danutę Sułek - kierownika USC w Końskowoli, Mariusza Chrzana - członka Zarządu Banku Spółdzielczego w Końskowoli, Teresę Skwarek- przewodniczącą Koła ERiI w Końskowoli, Jarosława Chabrosa - prezesa Stowarzyszenia „Otwarty Krąg” w Kurowie, młodzież i wychowawców SOSW w Kęble oraz młodzież i nauczycieli SP w Końskowoli.

Dyrektor ŚDS Iwona Stochmal szczególne podziękowania skierowała do osób, które umożliwiły zakup tak potrzebnego niepełnosprawnym samochodu. Kierowała się słowami Kardynała Stefana Wyszyńskiego „Włącz się w społeczną pomoc bliźnim. Otwórz się ku ubogim i chorym. Użyczaj ze swego. Staraj się dostrzec potrzebujących wokół siebie...” Podziękowania otrzymali Stanisław Gołębiowski wójt Gminy Końskowola, Jerzy Dębski dyrektor Lubelskiego Oddziału PFRON, Albin Mazurek dyrek-

tor Wydziału Polityki Społecznej LUW w Lublinie oraz Ireneusz Rzepkowski członek Zarządu Powiatu Puławskiego. Uczestnicy ŚDS wdzięczni za nowego mikrobusa przystosowanego do bezpiecznego i komfortowego przewozu osób na wózkach, z radością przekazali własnoręcznie wykonane stroiki świąteczne oraz symboliczne róże „z serca - dla serca”. Nie obyło się też bez życzeń skierowanych dla osób niepełnosprawnych, ich rodzin oraz opiekunów - od przedstawicieli władz szczebla wojewódzkiego, powiatowego i gminnego. Następnie Magdalena Stefanek – Wąsik odczytała list człowieka, który wychowując się z osobami niepełnosprawnymi przyjmował ich w sposób naturalny – pozbawiony barier i Piotr Bicki podzielił się swoim „życiowym” doświadczeniem i osobistą refleksją. Podkreślił to, jak ważna jest dostępność budynków użyteczności publicznej dla osób korzystających z wózków inwalidzkich i balkoników.

Po ważnych tematach swoimi artystycznymi talentami podzielili się uczestnicy Środowiskowego Domu Samopomocy. W części artystycznej - jako pierwsze wystąpiły nasze wokalistki, które zaprezentowały znane i lubiane utwory. Później odegrany został spektakl pt. „OBCY – inni”, który nawiązywał do barier tkwiących w społeczeństwie a na zakończenie, tradycyjnie, wszyscy odśpiewali utwór „Świecie nasz”.

Wzruszeni i ogrzani serdecznym ciepłem po występach - zaproszeni goście i uczestnicy uroczystości udali się na poczęstunek do Środowiskowego Domu Samopomocy w Końskowoli.

Redakcja

Fot. O. Sułek (7)

Niezwykły Gość – św. Mikołaj

Do naszej parafii 8 XII w niedzielę przybył dostoyny i długo wyczekiwany gość. Bez śniegu, sań i reniferów, sobie tylko znanym sposobem zjawił się w drzwiach kościoła parafialnego zaraz po mszy św. dla dzieci. Wszedł powolnym krokiem z ciekawością przyglądając się twarzom obecnych. Przywitała Go pani Maria Rodak z Akcji Katolickiej. W krótkich słowach zachęciła wszystkich do przywrócenia Świętom Bożego Narodzenia prawdziwego znaczenia i aby przybliżyć dzieciom prawdziwy wymiar świąt opowiedziała prawdziwą opowieść o dzieciach sprzed wielu lat.

Historia wydarzyła się dosyć dawno - bo zaraz po wojnie, chłopiec któremu rodzice umarli znalazł się w Domu Dziecka w niedużym miasteczku. Mieszkało tam kilkudziesięciu chłopców, takich jak on. W tamtych czasach dzieci musiały pracować aby przeżyć nawet po 6-8 godzin dziennie - w ogródzie, w kuchni w chlewie czy w stajni. Tylko

w święta mieli dni wolne od pracy. Nie mogli się doczekać Bożego Narodzenia i pomarańczy - jedyne go prezentu, jaki z tej okazji otrzymywali. Owoce dostawali jednak

tylko ci chłopcy, którzy przez cały rok byli grzeczni. Na tę jedną pomarańczę w roku czekaliśmy z wielką tęsknotą.

*W Boże Narodzenie, każdy chłopiec podchodził do kiero-
ownika domu dziecka by odebrać swój upominek. Każdy
tylko nie on... Za karę stał twarzą do ściany, a w czasie
gdy inni mogli się bawić on został odesłany do łóżka, aby
tam spędził cały dzień. Odwrócony twarzą do ściany leżał
w nim i płakał. Nakryty kocem razem z głową usłyszał jak
ktoś wszedł do sali i wstrzymał oddech. Ktoś ściągnął mu
koc z głowy. Gdy odwrócił się zobaczył małego chłopca
Józka, który uśmiechnął się i nieśmiało wyciągnął do nie-
go rękę. Na dłoni leżała pomarańcza. Dla niego? Skąd ją
wziął? Józio usiadł i zaczął opowiadać jak chłopakom zro-
biło się żal, że on nie dostał. Gdy obrali swoje pomarańcze,*

*każdy z nich oderwał jeden kawałek, poskładali wszyst-
kie razem i zawinęli w skórkę. Nigdy potem nie cieszył się
z żadnego prezentu tak bardzo. Wtedy zrozumiał czym jest
prawdziwe koleżeństwo...*

Pomocnikami Świętego Mikołaja w 2019 roku byli: Han-
na i Bogdan Przygodzcy, Magdalena i Marek Majewscy, Ar-
tur Suszek - Stacja Paliw, Monika Misiarz, Lucyna i Wiesław
Koza, Krzysztof Duda, Drob-Vit Samorek, Lucjan Kurowski,
Grzegorz Pietrzyk - Firma PAKO, Dawid Cholewa, Krzysztof
Milczarczyk, Przedsiębiorstwo „Radwan”, Lech Paciorek,
Krzysztof Pajurek, Janina Cur, Krystyna Skowronek.

Redakcja
Fot. O. Sufek

Przed nami Boże Narodzenie

Kończy się czas Adwentu w 2019 roku. Aby dobrze przeżyć Boże Narodzenie trzeba też przeżyć dobrze czas Adwentu - czas przygotowania się na przyjście Jezusa w czasach ostatecznych i w Tajemnicy Narodzenia Pana Jezusa.

Adwent rozciąga się na całe nasze życie i jest czasem oczekiwania na Tego, który już przyszedł w tajemnicy Bożego Narodzenia 2000 lat temu. W ten święty czas czuwania Kościół Święty prowadzi nas przez Roraty, Rekolekcje i dobrą spowiedź świętą. Przewodnikami są prorok Izajasz, Święty Jan Chrzciciel i Maryja Niepokalana. W cieniu oczekiwania jawi się nieco zapomniany dzisiaj Święty Józef, który zagląda nieśmiało do naszych domów pytając czy przyjęlibyśmy do domu Maryję pragnącą przynieść nam Jezusa. Ile troski wykazał i wykazuje dzisiaj święty Józef szukający miejsca narodzin dla Jezusa. Zapraszamy Świętą Rodzinę do naszych rodzin, domów i serc - niech tam, narodzi się Jezus. Święty Józef to troskliwy opiekun i zadba o potrzebne łaski dla nas i naszych rodzin.

Z okresem adwentu i Bożego Narodzenia związane są piękne zwyczaje w tradycji polskiej, mające źródło w katolickiej wierze i Ewangelii. Wszystkie te tradycyjne obrzędy mają sens, jeśli wypływają z naszej wiary i przynależności do Kościoła Chrystusowego. Same w sobie nie są najważniejsze i nie mogą przesłaniać nam Chrystusa, który jest Panem życia i wieczności, Ten Sam wczoraj, dziś

i jutro. Jeśli On-Jezus jest centrum naszego życia, to wszystko inne ma sens.

Pięknym zwyczajem adwentowym - dziś zaniechanym - było wieczorne granie na ligawkach. Pamiętam z dzieciństwa: kiedy zapadł pełny zmierzch i na niebie świeciły gwiazdy - od wioski do wioski rozlegał się piękny głos - wygrywany na drewnianych ligawkach. Trzeba było grać do studni z wodą lub nad nią - wtedy głos był jeszcze piękniejszy.

Drugi zwyczaj był związany z zakończeniem prac polowych. Gospodarze starali się zaorać resztę pól zanim rozpocznie się adwent. Uważali, że w adwencie ziemia odpoczywa i nabie-

ra sił do wiosennego urodzaju i nie należy jej orać i niepokoić. Na świętego Andrzeja 30 listopada należało rozczynić ciasto z dużą ilością miodu i przypraw korzennych na piernik, aby go upiec kilka dni przed Bożym Narodzeniem.

Przed Świętami należało ubić nie-małego wieprza, najlepiej tłustego (słonina była najważniejsza) i przygotować z niego wspaniałe mięsiwa i wędliny na świąteczny stół. W każdym domu był duży piec na pieczenie chleba, w którym na święta pieczono nie tylko chleb ale wspaniałe ciastka i koniecznie placki drożdżowe. Upieczone w tym piecu boczek i karczki wieprzowe, natarte czosnkiem, ce-

Gerard van Honthor Boże Narodzenie

bulą i przyprawami pachniały nawet poza domem. Takie świąteczne pieczenie to była specjalna ceremonia. Trzeba było umieć napalić w piecu drewnem sosnowym, wiedzieć kiedy piec jest już nagrany, tak żeby przygotowane smakołyki mogły się upiec.

Dom wysprzątany, ubrana choinka i oczekiwanie na tę jedną w roku Wieczerszą Wigilijną – postną. Choinka przypomina nam drzewo życia w raju, a zielone jej gałęzie są symbolem życia wiecznego które przyniósł nam Jezus Chrystus. Świąteczka przypomina nam światło, które rozbiły nad miejscem narodzin Chrystusa w Betlejem, natomiast ozdoby choinkowe przypominają o łaskach jakie zsyła na ludzi Bóg, oraz nasze dobre uczynki.

Zachowajmy piękny zwyczaj wkładania sianka pod biały obrus na stole, gdzie będzie spożywana Wieczersza Wigilijna. Przypomina ono ubóstwo w jakim narodził się Chrystus. Przypomina również fakt, że po Narodzeniu Maryja złożyła Pana Jezusa na sianie w żłobie (będąc w Ziemi Świętej byłam świadkiem wielkiego ubóstwa, w którym narodził się Jezus Chrystus).

Tradycyjnie zachowajmy zwyczaj pozostawienia pustego miejsca przy stole, dla przypadkowego gościa. Wyrażamy w ten sposób również pamięć o naszych bliskich, którzy nie mogli do nas przybyć a także o tych, których zabrakło pośród nas - bo odeszli do Domu Ojca.

Centralnym punktem Wieczerszy Wigilijnej jest wspólna modlitwa, czytanie słów Ewangelii według świętego Łukasza o Narodzeniu Pana Jezusa i łamanie się opłatkiem połączone z życzeniami. Łamanie się opłatkiem oznacza wzajemne poświęcanie się dla innych. Uczy, że należy podzielić się ostatnim kawałkiem chleba z bliźnimi.

Jest wyrazem miłości, przyjaźni, pojednania i pokoju.

Henry Bacon - Christmas Prayers 1872

Cicha noc Johansen Viggo 1891

Po tym obrzędzie - zasiadamy wszyscy do stołu. Do tradycji należy spożycie choć odrobiny z każdej przygotowanej potrawy. Później jest czas na śpiewanie. Kolędy to pieśni mówiące o Narodzeniu Zbawiciela w Betlejem, oczekiwanego kilka tysięcy lat. Śpiewamy kolędy w domach, całymi rodzinami, w czasie całego okresu Bożego Narodzenia.

Na pasterkę - Juliusz Słabiak (1917-1973)

I nie mówmy o magii Świąt, bo to nie po Bożemu. Magia nie ma nic wspólnego ze Świątami ani z Panem Bogiem i Kościołem. To Świąta Bożego Narodzenia, a nie jakieś tam święta. Nie dajmy się zwariować i spłycić tak wielkiego wydarzenia jakim jest Objawienie się Boga w osobie Jezusa Chrystusa. To On jest tutaj Najważniejszy i to są wówczas prawdziwe Świąta. Ukradli nam Świętego Mikołaja zrobili z niego czerwonego krasnoluda, a teraz przymierzają się do świąt, bo jak mówiła jedna z naszych prominentnych polityków: „Najlepiej byłoby gdyby kościół nie mieszał się do świąt” - i pomyśleć - Kto jej nadał tytuł profesora?

Niech ten wieczór będzie ciepły, miły i pełen radości. Starajcie się aby Chrystus przez Słowo zamieszkał w Waszych Sercach i aby wszystkie polskie, katolickie rodziny stały się bardziej Kościołem. Tego życzę Redakcji Echa Końskowoli, czytelnikom, wszystkim przyjaciółom i rodzinom.

Z Bogiem
Stanisław Ćwikła

Zwycięska róża w żywicy

Muzeum Czarotoryskich w Puławach organizując przez cały rok różne wydarzenia, świętowało obchody Roku Księżnej Izabeli Czarotoryskiej. Na jednym z wydarzeń kończących ten szczególny rok znalazł się „końskowski różany akcent”. Nawiązuje on do tradycji szkółkarskich w naszej Gminie zapoczątkowanych przez Księżną Izabelę Czarotorską - miłośniczkę i znawczynię roślin ozdobnych.

W dniu 30 listopada 2019 r. w Muzeum Czarotoryskich w Puławach otwarto wystawę „Kres Polskich Aten”. Pod tym tytułem kryją się aż trzy wystawy, wspaniale się wzajemnie uzupełniające: „Powstanie Listopadowe” na której zaprezentowano prywatną kolekcję Marcina Zdrojewskiego, „Wieńce pogrzebowe z krypty Książąt Czarotoryskich w Sieniawie” oraz „Współczesna florystyka funeralna”.

„Końskowski różany akcent” występuje na tej ostatniej wystawie

. Najwięksi mistrzowie florystyki w hołdzie Księżnej Czarotoryskiej przygotowali zachwycające wieńce, które po zakończeniu wystawy będą przewieszone do krypty w Sieniawie. Jeden z wieńców - jako wyraz wdzięczności - został przygotowany przez pracownice puławskiego muzeum. Jego konstrukcję stanowi owalna obręcz z napisem „W hołdzie wdzięczności Muzeum Czarotoryskich w Puławach”. W dolnej części wieńca znajduje się, подарowana przez pana Tadeusza Pałkę zwycięska róża XXII konkursu

Fot. O. Sułek

Święta Róż w Końskowoli - zatopiona w żywicy. Różę otaczają białe perełki oraz koralikowe pawie pióra nawiązujące do tych pięknych ptaków przechadzających się po dziedzińcu honorowym przy Pałacu Czarotoryskich.

Zwycięska róża odmiany Hansestadt Rostock, wyhodowana w firmie Rosen Tantau, zebrała wszystkie możliwe nagrody, między innymi: w Baden Baden, Lionie, Kutnie i Łasku. W Końskowoli otrzymała nagrodę publiczności w 2018 r., zaś w 2019 roku nagrodzona została przez jury jako Najpiękniejsza Róża Wystawy. Tade-

Fot. T. Pałka

usz Pałka jest nie tylko producentem róż ale także ich miłośnikiem oraz kontynuatorem pasji szkółkarskich Księżnej Izabeli Czarotoryskiej. Na temat róży Hansestadt Rostock mówi, że charakteryzuje się obfitym i długim kwitnieniem. Jest odporna na choroby grzybowe. Najbardziej ceni w tej odmianie kwiaty o kolorze bursztynowo-morelowym z odcieniami żółtego i pomarańczowego oraz lekki, przyjemny zapach. Pan Tadeusz podkreśla, że róża ma zdrowe, intensywnie zielone liście i jest wytrzymała na złe warunki pogodowe. Ta rabatowa róża świetnie nadaje się do wszelkich nasadzeń miejskich, parków, na ronda oraz kwietniki.

Zachęcam do wybrania się w najbliższym czasie do Muzeum Czarotoryskich w Puławach, aby zwiedzić nowe, wartościowe wystawy, ubogacić się duchowo i dostrzec „końskowski różany akcent” w jednym z prezentowanych wieńców.

Dorota Chyl

Fot. T. Pałka

10 lat - Stowarzyszenia Aktywna wieś Witowice

Stowarzyszenie powstało w 2009 roku z inicjatywy ówczesnej pani sołtys Małgorzaty Chabros. Zainspirowana podobną organizacją w Drzewcach, dostrzegła wiele zalet w tego typu działaniach. Postanowiła spróbować. Celem stowarzyszenia było i jest po dzień dzisiejszy aktywizowanie mieszkańców do życia społeczne-

go. Po 10 latach działalności można powiedzieć, że było warto. Członkowie stowarzyszenia stale podejmują wspólne działania dla społeczności naszej wsi. Od lat uczestniczymy w Powiatowych Dniach Kultury i w Dożynkach. Bierzymy udział w Konkursie Kulinarnym „Smaki Końskowoli”, a w grudniu 2017 r. poje-

chaliśmy na Kongres Kobiet Lubelszczyzny.

Organizujemy także imprezy okolicznościowe. Sylwestry, Andrzejki, wyjazdy do teatru oraz wycieczki. Odwiedziliśmy już: Bieszczady, Mazury, Licheń i Świętą Lipkę. Tradycją stało się coroczne, wspólne śpiewanie Hymnu Narodowego w Remizie OSP w Dniu Odzyskania Niepodległości. Dla zdrowia i relaksu z naszej inicjatywy, odbywają się zajęcia Fitness.

Największym wydarzeniem w Witowicach jest Walne Zebranie strażaków OSP, połączone z Dniem Kobiet. Odbywa się wtedy wspaniała impreza, która trwa do białego rana.

Najważniejszym przedsięwzięciem, które Stowarzyszenie przeprowadziło wspólnie z OSP Witowice jest wyremontowanie remizy strażackiej. W ciągu 10 lat udało się wymienić dach, okna i drzwi, wyremontowano łazienki, kuchnię i zamontowano ogrzewanie gazowe. Środki na dach, pozyskano z projektu złożonego do Programu Rozwoju Obszarów Wiejskich 2009-2013 a pozostałe inwestycje sfinansowano ze zbiorów społecznych.

Członkowie stowarzyszenia nie spoczywają na laurach. Kolejnym

przedsięwzięciem, jest budowa placu zabaw w Witowicach. Napisano projekt na pozyskanie dotacji, który zyskał aprobatę oceniających i Stowarzyszenie otrzymało potrzebne środki. Niedawno podpisano umowę na wykonanie placu i już na wiosnę 2020 r. rozpoczną się prace budowlane.

Zaangażowanie społeczności Witowic we wspólne przedsięwzięcia jest bardzo duże i tylko dzięki tym zespołowym działaniom i dobrym relacjom udało się osiągnąć tak wiele - Jak się długo nie widzimy, to tęsknimy za

sobą – a jak się spotkamy to nie możemy się rozstać – powiedziała Małgorzata Chabros.

Na zakończenie rozmowy pani Małgorzata powiedziała - Pragniemy bardzo serdecznie podziękować Wszystkim, którzy wspierają nasze działania w szczególności wójtowi Gminy Końskowola Stanisławowi Gołębiowskiemu, Państwu Hannie i Bogdanowi Przygodzkim oraz Firmie Drob-Vit.

Redakcja

fot. z archiwum Stowarzyszenia

Akademia Młodzieżowa

I. Powiatowy Dzień Wolontariatu

Zgromadzenie Ogólne ONZ ustanowiło dzień 5 grudnia Międzynarodowym Dniem Wolontariusza. W tym roku, z inicjatywy starosty Danuty Smagi, po raz pierwszy w naszym regionie postanowiono uroczystie wyrazić uznanie dla pracy wolontariuszy.

W piątek, 6 grudnia br. w Sali Pompejańskiej Starostwa Powiatowego

w Puławach odbył się I Powiatowy Dzień Wolontariatu. Głównym punktem wydarzenia było wręczenie nagród wolontariuszom.

Na wniosek Urzędu Gminy Końskowola nagrodę Starosty za działalność wolontariacką otrzymała Kinga Ozga - instruktor Akademii Młodzieżowej. Pani Kindze serdecznie gratulujemy i dziękujemy!

Akademia Młodzieżowa
zaprasza 6 stycznia 2020 r. o godz. 18.00
na kolejny swój spektakl
pt. „Czwarty Król”

70 lat Gminnej Biblioteki Publicznej

5 grudnia o godzinie 15.00 na zaproszenie Dyrektora GOK i pracowników, przybyli goście na obchody 70-lecia istnienia naszej Biblioteki. Pani dyr. Monika Dudzińska rozpoczęła jubileusz dwoma cytatami dotyczącymi książek „Książki to lekarstwo dla umysłu” - napis taki widniał w starożytnej Bibliotece Aleksandryjskiej oraz przytoczyła myśl Wisławy Szymborskiej, która mawiała że „Czytanie książek to najpiękniejsza zabawa jaką ludzkość sobie wymyśliła” Po czym przekazała dalsze prowadzenie gospodyni tego spotkania Bożenie Rybaniec - Kierownikowi Gminnej Biblioteki Publicznej, która przywitała zaproszonych gości: wicestarostę pana Leszka Gorgola, wójta Stanisława Gołębiowskiego, władze gminy, radnych, dyrektora PBP w Puławach Danutę Szlendak, przedstawiciela

Wojewódzkiej Biblioteki Publicznej w Lublinie im. H. Łopacińskiego Pawła Kordybachę, dyrektorów bibliotek gminnych powiatu puławskiego, domów kultury, dyrektorów szkół i instytucji gminnych, przedstawicieli Banku Spółdzielczego w Końskowoli, przedstawicieli gminnych stowarzyszeń, czytelników, przyjaciół, sponsorów i mieszkańców Gminy Końskowola. Z okazji tak doniosłego jubileuszu Biblioteki przedstawiony został rys historyczny powstania tej instytucji kultury, jej działalność i osiągnięcia. Następnie Teresa Dymek, odczytała nazwiska tych czytelników i przyjaciół Biblioteki, którzy odeszli w ostatnich 10 latach. Zapaliliśmy dla nich symboliczny Płomień Pamięci i chwilę zadumaliśmy się w ciszy.

Biblioteka nasza ma wielu przyjaciół, którzy wspierają nas, poma-

gają, doradzają, a także sponsorują, dlatego postanowiliśmy ich docenić przyznając tytuł „Przyjaciela Biblioteki” i uhonorować skromną statuetką - powiedziała Kierownik Biblioteki. W gronie tych osób znaleźli się Pan wójt Gminy Stanisław Gołębiowski, prezes Banku Spółdzielczego w Końskowoli Pan Krzysztof Zawadzki, Dyrektor Powiatowej Biblioteki Publicznej w Puławach Pani Danuta Szlendak, emerytowana Dyrektor GOK-u w Końskowoli Pani Bożenna Furtak, nasi lokalni twórcy: Pan Henryk Sułek, Pani Jolanta Wawer, Pan Zbigniew Kozak, nasi wierni czytelnicy: Pan Jan Kłopot wierny od ponad czterdziestu lat, Pani Stanisława Ziółka czytelniczka uczestnicząca we wszystkich spotkaniach, warsztatach i rodzina czytająca, Państwo Katarzyna i Grzegorz Stypułowicze z dziećmi, którzy miłość do książek przekazują swoim dzieciom od najmłodszych lat. W podziękowaniu dla nich nasza czytelniczka Alicja Rzeźnik, laureatka tegorocznego XIII Gminnego Konkursu Recytatorskiego Poezji i Prozy Ludowej im. Zuzanny Spasówki zadeklamowała dwa wiersze autorki „Burza” i „Bal na polanie” zachwycając wykonaniem wszystkich obecnych.

Otrzymaliśmy wiele życzeń i gratulacji od naszych gości i dla wszystkich przygotowaliśmy w prezencie kalendarze, które są pokłosiem wystawy „Zaczytani” przygotowanej specjalnie na nasz jubileusz. Autorem wystawy jest Olga Sułek, a statystami nasi czy-

telnicy. Myślą przewodnią wystawy jest cytat z Umberto Eco „Kto czyta książki, żyje podwójnie”. Zamyśłem fotografii było pokazanie tego, jak zmienia się świat wokół ludzi zaczytanych, pojawiające się na fotografiach grafiki, są jakby widmem treści lektury, pojawiającym się na tle pięknych zakątków gminy Końskowola. Fotografie te ozdabiają także kalendarz Echa Końskowoli na 2020 rok, który dołączony jest do grudniowego numeru.

Wszystkim statystom podziękowaliśmy wręczając obrazki z wystawy z ich wizerunkiem.

Na zakończenie jubileuszu wystąpił zespół FOLKROSE, który umilił swoim występem to popołudnie. Po koncercie zaprosiliśmy wszystkich

przybyłych na pyszny tort urodzinowy w sali wystawowej i obejrzenie jubileuszowej wystawy „Zaczytani”. W miłej i serdecznej atmosferze, rozmawialiśmy z przybyłymi o wrażeniach z wystawy, występie zespołu i naszym Jubileuszu.

Serdecznie dziękujemy wszystkim za przybycie na naszą uroczystość oraz za tworzenie wielkiego grona przyjaciół Gminnej Biblioteki Publicznej w Końskowoli.

*Bożena Rybaniec
fot. Olga Sułek*

Co w GOK-u piszczy

Przedszkolaki na kodowaniu w Bibliotece

W piątkowe przedpołudnie 22 listopada, na zajęcia kodowania przyszły przedszkolaki z grupy 4-5 latków z Przedszkola Gminnego w Końskowoli ze swoją nauczycielką Panią Barbarą Maj. Na początek dzieci poznały robota Photon, jak się porusza, wydaje dźwięki, następnie uczyły się nim sterować poprzez aplikację Photon Coding zainstalowaną na tabletach. Później poznały bardziej złożone elementy kodowania, gdzie dodaje się różne czynności, które ma wykonać robot. W końcowym efekcie, odtwarzano zapisaną w aplikacji drogę robota. Photon, poruszając się po specjalnej macie, wykonywał takie czynności, jakie zaprogramowały mu dzieci. Każde dziecko, mogło samodzielnie zaprogramować zadania dla robota. Dzieci poznały łatwy, poziom kodowania, sterowanie robotem (Move) i poziom dla początkujących (Draw) z dodatkowymi czynnościami dla robota. Śmiechu i zabawie nie byłoby końca, gdyby nie zajęcia czekające na nich w Przedszkolu. Myślę, że jeszcze wiele zajęć z kodowania przed nami. Wspólnie będziemy

poznawać i uczyć się kodować Photona, pokonując coraz bardziej złożone poziomy trudności.

*Bożena Rybaniec
Fot. Z archiwum Gminnego Przedszkola w Końskowoli*

Laureaci XIII Konkursu Recytatorskiego im. Zuzanny Spasówki

W tym roku, tradycyjny już w GOK w Końskowoli, jesien-ny Konkurs Recytatorski miał miejsce 28 i 29 listopada.

Przez dwa dni Jury w składzie Halina Sadurska, Teresa Dymek i Monika Dudzińska oceniało prezentowane recytacje ponad 80 uczniów. Uczestnicy byli podzieleni na trzy kategorie wiekowe, a Jury brało pod uwagę następujące kryteria: dobór tekstów i dostosowanie do możliwości wykonawczych, prawidłowa i wyrazista interpretacja, oraz ogólny wyraz artystyczny. Komisje Konkursowe postanowiły przyznać w sumie 19 nagród i 8 wyróżnień:

W kategorii Klas I - III:

Miejsce I: Alicja Rzeźnik kl. I - SP w Końskowoli

Tymoteusz Skrzęta kl. I ZPO w Pożogu

Miejsce II: Julia Michta kl. III i Julia Kołodyńska kl. II ZPO w Pożogu,

Miejsce III: Julia Furtak kl. II SP w Chrzążowie
Maria Kupczyk kl. I i Lena Król kl. III ZPO w Pożogu
Wyróżnienia: Jakub Sułek kl. II, Antoni Borucki kl. I - SP w Chrzążowie, Natalia Oleśkiewicz kl. I ZPO w Pożogu

W kategorii Klas IV-VI:

Miejsce I: Izabela Przepiórka kl. VI - SP w Końskowoli,
Bartosz Dysput kl. VI - ZPO w Pożogu

Miejsce II: Natalia Gorczyca kl. VI i Ilona Bisek kl. VI - SP w Końskowoli

Miejsce III: Karina Bojarszczuk kl. VI - SP w Końskowoli,
Kinga Bingoraj kl. VI - SP w Chrzążowie
Wyróżnienia: Paweł Legieć kl. V, Zofia Czarnowska kl. VI, Martyna Bryczek kl. VI - SP w Końskowoli

W kategorii Klas VII - VIII

I miejsce: Natalia Lenart kl. VIII - ZPO w Pożogu

II miejsce: Oliwia Borkowska
i Patrycja Zadura z kl. VIII
ZPO w Pożogu

III miejsce: Bartosz Skindzier,
Jakub Mikos, Natalia Pękala z kl. VII SP
w Chrzążowie
Wyróżnienia: Wiktoria Krawczyk
i Kinga Wiśniewska kl. VIII b SP
w Końskowoli,

W kategorii Szkół średnich

Miejsce I: Klaudia Strzałkowska
kl. I Zespół Szkół Ogólnokształcących
i im. KEN w Puławach

Fot. O. Sułek

Fot. O. Sułek

Fot. O. Sułek

Fot. O. Sułek

Mikołajkowy teatrzyk

Biblioteka w Końskowoli tradycyjnie już gości dzieci w dniu 6 grudnia na teatrzyku mikołajkowym. W tym roku przybyli do nas aktorzy Teatrzyku Pierwszego Kontakt z Lublina ze spektaklem teatralnym „Słowik” na podstawie baśni H.Ch. Andersena. Dzieci z klas 0-III Szkoły Podstawowej w Końskowoli przyszły na bajkę wraz ze swoimi opiekunami. Ciekawa fabuła wciągnęła młodych widzów, którzy żywo reagowali na grę aktorów i aktywnie uczestniczyli w scenkach teatralnych. Wszyscy wspólnie wykonali taniec zajączka. Po spektaklu na dzieci czekał Mikołaj, który częstował je cukierkami.

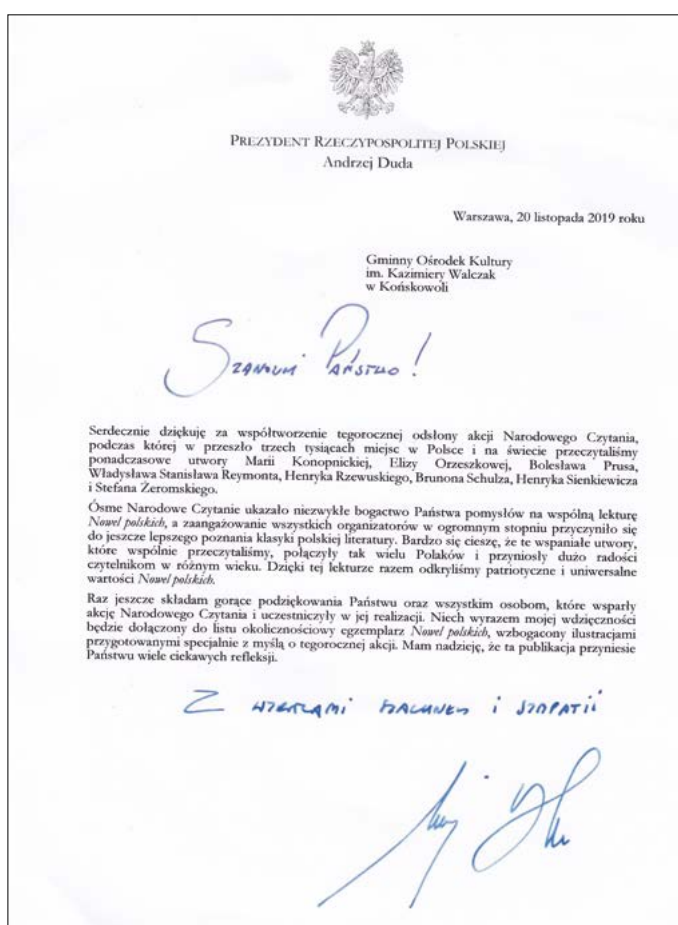
Bożena Rybaniec
Fot. Olga Sułek

Narodowe czytanie

Z przyjemnością informujemy, że GOK w Końskowoli otrzymał list z podziękowaniem od Prezydenta Andrzeja Dudy za udział w ósmej akcji - Narodowe Czytanie.

Serdecznie dziękujemy wszystkim osobom, które zaangażowały się we wrześniową inicjatywę i jako lektorzy i słuchacze wsparli nasze działania. Egzemplarz Polskich Nowel, które otrzymaliśmy za sprawą kancelarii prezydenckiej, znalazł swoje miejsce w Gminnej Bibliotece Publicznej w Końskowoli.

Ferie zimowe w GOK

W ferie zimowe zapraszamy dzieci w wieku szkolnym do aktywnego wypoczynku podczas czterogodzinnych zajęć w GOK w Końskowoli.

Warsztaty i zajęcia będą prowadzone przez zaproszonych animatorów i naszych instruktorów. Dokładny plan zajęć umieścimy na Facebooku i stronie internetowej GOK na początku stycznia 2020 r. Zapisy przyjmujemy do 7 Stycznia 2020 r.

Zapraszamy !!!

Chcesz zorganizować wydarzenie, które na długo pozostanie w pamięci Twoich gości, ale nie wiesz jak?
Skontaktuj się z nami!

534-564-564
www.TeoriaEventu.pl

- Virtuix OMNI
- Gogle VR
- Fotobudka
- Ciężki dym
- Bańki mydlane
- Balony z helem
- Iskry sceniczne
- Drony i Kamery
- Podświetlane napisy

Konkurs Kulinary „Smaki Końskowoli” i Kiermasz

W sobotę 14 grudnia w GOK w Końskowoli odbyło się otwarcie kolejnej edycji Kiermaszu Bożonarodzeniowego i Konkursu Kulinarne „Smaki Końskowoli”. Do konkursu zgłosiło się troje dzieci i 11 dorosłych uczestników, którzy zaprezentowali 17 potraw pięciu kategoriach.

Komisja konkursowa w składzie: Grażyna Ciupak, Pan Jarosław Wawer, Monika Dudzińska - oceniała dzieła kulinarne biorąc pod uwagę harmonijność smaków i estetykę serwowania. Wszystkie potrawy były wyśmienite i dlatego Jury z wielkim trudem wyłoniło laureatów.

Laur najlepszych zdobyli w kategorii:

Zupy: **Maria Kędziora** za zupę grzybową

Dania mięsne: **Urszula Rodzik** – Żeberka w sosie pomidorowo miodowym

Dania jarskie/salatk: **Jadwiga Dębska Próchniak** - Kulebiaczki

Dania z ryb: **Krystyna Koter** - Pierogi z farszem z Karpia

Ciasta:

w kategorii osób dorosłych:

Maria Kędziora - Góra Lodowa

w kategorii Junior: **Wiktoria Kędziora** – Muffinki świąteczne

Desery: **Bożena Rodzik** - Deser królewski

Wszystkie uczestniczki konkursu otrzymały podziękowania i drobne upominki.

Poniżej polecamy przepisy na niektóre zwycięskie potrawy:

Zupa grzybowa

Grzyby świeże lub mrożone, cebula, masło, śmietana 30%, bulion, sól, pieprz do smaku, natka pietruszki do dekoracji. Zeszklić cebulę na maśle, dodać grzyby i poddusić. Wlać bulion, zagotować i doprawić śmietaną i przyprawami. Podawać z zacierkami i posypać natką pietruszki.

Kulebiaczki

Składniki: 3 szkl. maki, ½ margaryny, ½ masła, 5 dag drożdży, 2 całe jajka + 1 żółtko, 1 łyżka cukru, 1/3 szkl. śmietany

Farsz: ¾ kg kapusty kiszzonej, 0,5 kg

pieczarek, 2 cebule, ½ szkl. oleju, sól i pieprz

Wykonanie: Z podanych składników zagnieść ciasto. Kiszona kapustę ugotować i odcisnąć, cebulę i pieczarki pokroić w kostkę i udusić na oleju. Wymieszać składniki farszu i doprawić solą i pieprzem. Ciasto wałkować na gr. 0,5 cm. Wykrawać krążki i nadziewać farszem. Zlepić kulebiaczki w kształcie oscypki, przed włożeniem do piekarnika, smarować rozkłóconym jajkiem. Piec ok 40-50 min. W średnio nagrzanym piekarniku.

Zaproszenie na wystawę Julii Pirotte

W GOK w Końskowoli w piątek 10 stycznia 2020 r. o godzinie 16.30 odbędzie się otwarcie wystawy Julii Pirotte z domu Diament - światowej sławy fotografki, żydowskiego pochodzenia, która urodziła się w Końskowoli i mieszkała tu, w Rynku przez 12 lat. Chociaż zmarła w 2002 r. będziemy mogli ją poznać „osobiście” - w dniu otwarcia wystawy zostanie pokazany wyjątkowy, biograficzny film o tej ciekawej kobiecie.

Miała trzy ojczyzny- jak mówiła o sobie - Polskę, Francję i Holandię. Po wojnie na miejsce do życia wybrała Polskę.

Zapraszamy na Przegląd Kolęd i 28 Finał WOŚP 12.01.2020 r.

Jak co roku w Końskowoli gramy razem, śpiewając kolędy, oglądając jasełka i zbierając pieniądze na szczytny cel. Hasło 28 Finału Wielkiej Orkiestry Świątecznej Pomocy brzmi: **Dla zapewnienia najwyższych standardów diagnostycznych i leczniczych w dziecięcej medycynie zabiegowej.** Fundacja zbierać będzie środki na zakup najnowocześniejszych urządzeń dla ratowania życia i zdrowia dzieci potrzebujących różnego rodzaju operacji.

Zgłoszenia na przegląd przyjmujemy do 31 XII 2019 r. (należy podać rodzaj nośnika z podkładem muzycznym - DVD, pendrive)

Zapraszamy!

GOK w Końskowoli i Akcja Katolicka

**PRZEGŁĄD
KOLED
PASTORAŁEK
JASEŁEK**

**ORAZ
WSZYSTKICH FORM SCENICZNYCH
O TEMATYCE ŚWIĄTECZNEJ**

12 STYCZNIA 2020 GODZ 10:00

Ze szkolnej ławy

ZPO w Pożogu

25 listopad Dzień Pluszowego Misia

Dzień pluszowego misia jest obchodzony co roku 25 listopada, bo właśnie tego dnia powstała ta przytulanka. W 2002 roku, gdy pluszowy miś obchodził swoje setne urodziny świętowano ten dzień po raz pierwszy.

Historia zabawki ma swój początek w Stanach Zjednoczonych. Prezydent Teodor Roosevelt w roku 1902 będąc na polowaniu zobaczył postrzelonego małego misia. Nakazał go uwolnić, a całość tej przygody zilustrowano komiksem

w waszyngtońskiej prasie. Jednym z czytelników tej prasy był producent zabawek, który postanowił wyprodukować taką zabawkę - pluszowego misia. Nazwano ją Teddy Bear - w nawiązaniu do imienia prezydenta USA, a miś stał się bohaterem wielu bajek.

W Polsce miś bajkowy najczęściej utożsamiany jest z: Misiem Uszatkim, Misiem z okienka oraz Misiem Coralgołem.

Z tej okazji uczniowie z Aktywu Bibliotecznego przebrani w stroje misiów, wraz z panią bibliotekarką odwiedzili przedszkolaków. Dzieci wysłuchały bajki, informacji o niedźwiedziu polarnym, próbowały miodu i z włóczki wylepiły postacie misiów. Na zakończenie

odśpiewały misiom „Sto lat” i fotografowały się w misiowej fotobudce. Czas szybko upłynął i misie musiały wracać na lekcje.

Do zobaczenia za rok.

fot. z archiwum szkoły

Przedszkole przy SP w Końskowoli

Ponieważ tego dnia (25.11) swoje święto obchodziła najmiłsza zabawka - Pluszowy Miś - najlepszy przyjaciel i niezastąpiona przytulanka przy zasypianiu, to każde dziecko przyszło do przedszkola ze swoim misiem. Dzieci opowiadały o swoich maskotkach, słuchały opowiadań o niedźwiadkach oraz uczyły się wiersza o misiu. Przedszkolaki poznały historię święta, bawiły się przy „misiowych” piosenkach, degustowały miód oraz wykonywały prace plastyczne. Ten dzień w przedszkolu pełen był uśmiechu oraz wspólnej zabawy. Mimo coraz nowocześniejszych i coraz bardziej atrakcyjnych zabawek, moda na misie nie przemija, bo „czy to jutro, czy to dziś, wszystkim jest potrzebny Miś!”

Wychowawcy grup przedszkolnych przy SP w Końskowoli

fot. z archiwum szkoły

Profilaktyczne Andrzejki 2019

Ostatniego dnia listopada przypada czas zabaw i wróżb związanych z Andrzejkami.

W dniach 26, 27 i 28 listopada w szkołach podstawowych naszej Gminy odbyła się zabawa andrzejkowa z elementami profilaktyki uzależnień. Pomysłodawcą i organizatorem imprezy był Ośrodek Wsparcia Środowiskowego „Nadzieja” z Końskowoli. Stowarzyszenie mając na uwadze edukację dzieci oraz aktywne spędzanie przez nich wolnego czasu zadbało o atrakcyjne i prowadzone w profesjonalny sposób zabawy. Imprezę nadzorował animator „Rafaelo” z Lublina. Przez trzy kolejne dni sale gimnastyczne w szkołach zamieniły się w mini sale balowe. Animator przygotował program imprezy z podziałem na grupy wiekowe klas I-III i dla klas IV-VIII. W programie znalazły się zabawy ruchowe, integracyjne, konkursy, mini quizy oraz tańce zespołowe i indywidualne. Dodatkową atrakcją były nagrody dla uczestników za aktywny udział w konkursach oraz pamiątkowe naklejki z logo Gminy Końskowola.

Jak to bywa na balach nie mogło się obyć bez słodkiego poczęstunku przygotowanego przez rodziców. Kilkogodzinny pobyt animatora w placówkach dostarczył dzieciom i młodzieży wielu wrażeń. Zabawy, radości oraz uśmiechu było wiele i wszyscy z utęsknieniem czekają już na następny andrzejkowy bal.

Ogromne podziękowania za możliwość zrealizowania tak wspaniałej i wartościowej imprezy składamy Wójtowi Gminy Końskowola oraz Stowarzyszeniu „Nadzieja”.

Agnieszka Saran

Jedna z uczestniczek Andrzejek Maja Pilarska uczennica kl. V c SP w Końskowoli przekazała nam swoje wrażenia:

Zarówno dzieci młodsze, jak i młodzież założyły na ten moment dyskotekowe stroje. Bawiliśmy się w dużej sali gimnastycznej pod kierunkiem animatorów. Wodzireje przebrani za wróżkę i klauna prowadzili zabawy, nawiązujące do problematyki różnych zagrożeń, które mogą nas spotkać w otaczającym świecie. Wszyscy biorący udział w konkursach otrzymali podarunki: długopisy, notesy i cukierki a szczęśliwcy - koszulki z logo „Rafaelo”.

Muzyka i gwar omal nie spowodowały popękania murów i szyb. Część nauczycieli prawdopodobnie „oniemiała, a część chyba ogłuchła”. Szczęśliwie na drugi dzień wszystko wróciło do normy i zasiedliśmy w szkolnych ławach. Ale... tylko do następnej zabawy... tej karnawałowej!

Fot. z archiwum szkoły

Kącik sienkiewiczowski

Żywa lekcja o gadach

Dnia 28.11.2019 roku w naszej szkole odbyły się lekcje o wężach. Brali w nich udział chętni uczniowie z klas od IV do VIII. Lekcje prowadził pan, który zajmuje się hodowlą gadów. Przywiózł z sobą 5 niejadowi-

tych węży: pyton królewski (6 lat), wąż zbożowy (7 lat), boa dusiciel (6 lat, imię: Klementyna), pyton tygrysi (odmiana granitowa, 1 rok), pyton tygrysi albinos (11 lat, imię: Kazimierz). Odważni uczniowie mogli je dotknąć.

Prowadzący opowiadał m. in. o tym czym odżywia się wąż i jak często. Na spotkaniu dowiedzieliśmy się jeszcze, że w czasach dinozaurów gady te poruszały się inaczej, ponieważ miały nogi. Podczas lekcji przekonałem się, że węże niejadowite są bezpieczne dla ludzi. Wydaje mi się, że wszyscy uczniowie byli zachwyceni takimi zajęciami, nawet Ci, którzy wcześniej trochę się węży bali. Mam nadzieję, że takie żywe lekcje przyrody będą częściej odbywały się w naszej szkole, ponieważ informacje na nich zdobyte są łatwiej przyswajalne i na długo pozostają w naszej pamięci. Uważam, że takie spotkanie to naprawdę strzał

w dziesiątkę. Zajęcia zorganizowała nauczycielka biologii Pani Joanna Kopińska.

*Mateusz Lewtak kl. VI b
fot. z archiwum szkoły*

I miejsce na festiwalu w Nałęczowie

V Międzyszkolny Festiwal Piosenki i Pieśni Patriotycznej odbył się w dniu 22.11.2019 r. Jury oceniło 18 prezentacji, w których wzięło udział 128 dzieci i młodzieży z gminy Nałęczów, Wojciechów, Końskowola, Wąwolnica i miasta Puławy. W kategorii „Zespoły SP klasy V –VIII”- I miejsce

otrzymał zespół wokarno - instrumentalny SP w Końskowoli. W prezentacji festiwalowej, nasi uczniowie oprócz pieśni, zaprezentowali ciekawy choreograficznie pokaz z flagą polską. Młodzież przygotowali nauczyciele Paweł Pytlak, Jolanta Zawadzka i Izabela Bochniak.

fot. sp.naleczow.pl

W Pijalni Czekolady z klasą V b w Lublinie

Chcesz być znawcą czekolady?
Jedź do pijalni czekolady.
Klasa V b się tam wybrała
i z radości oszalała.
Pełno tam było słodkości,
śmiechu, zabawy i pyszności.
Coś dla umysłu ścisłego
i dla plastyka szalonego.
Wszyscy świetnie się bawili
do domu z dyplomem wrócili.
Na pamiątkę zdjęcie zrobiono
wszystkich uczestników uwieczniono.
Niech ten piątek piętnastego listopada
z pamięci nigdy nie wypada.
Jeszcze kiedyś tam wrócą
mimo że słodczyce bardzo tuczą.

fot. archiwum szkoły

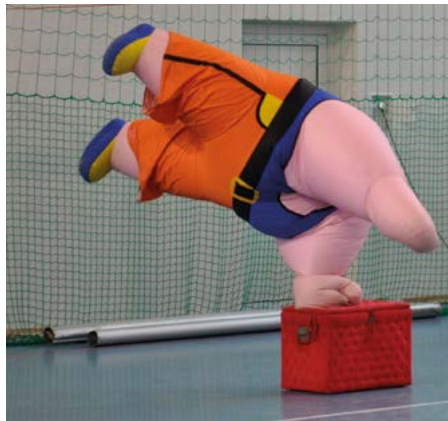
Edyta Kowalik

„SZOK”, czyli akrobacje cyrkowe w... szkole

2 grudnia gościliśmy w naszej szkole cyrk „Szok” z Ukrainy. Program, który nam zaprezentowano trwał godzinę. Mogliśmy podziwiać klaunów, akrobatów i innych artystów. Podczas sztuczek wykonywanych przez profesjonalistów można było do nich dołączyć i wziąć udział w zabawie. Była też możliwość trzymania niebezpiecznych zwierząt np. węża. Pan dyrektor cyrku trzymał to niebezpieczne i okazałe zwierzę na szyi, a pani prowadząca wypuszczała gołębie nad głowami widzów. Według mnie, najciekawszą sztuczką była ta, która polegała na złączaniu się magicznych pudełek niczym magnesy. Jednak nikomu z widzów nie udało się jej wykonać. Jedynie pan prowadzący zdołał je połączyć. Niektóre z akrobacji wykonywanych przez artystów wydawały się niebezpieczne, lecz cyrkowcom nie sprawiały większego problemu. Oprócz tego zachwyciła mnie dekoracja sali, w której odbywały się występy.

W cyrku bardzo mi się podobało i z chęcią się do niego jeszcze kiedyś wybiorę.

*Fot. Z archiwum szkoły
Ewa Krasucka kl. V c*

SP w Chrząchowie

Chleb to podstawa

Dnia 26 listopada klasy młodsze ze Szkoły Podstawowej w Chrząchowie wraz z wychowawcami wybrały się na wycieczkę do piekarni w Kraczewicach.

Celem wycieczki było poznanie etapów powstawania pieczywa, obejrzenie hali produkcyjnej i znajdujących się tam urządzeń. Przed wejściem na halę każdy uczeń założył czepek i fartuszek oraz umył ręce. Właścicielka piekarni pokazała dzieciom urządzenia, za pomocą których wyrabia się ciasto na różnego rodzaju pieczywo. Dzieci miały możliwość sprawdzenia tego, jakie są w dotyku różne rodzaje mąki. Następnie dzieci obserwowały jak piekarz z niewielkiego kawałka drożdżowego ciasta wykroił 30 kuleczek, a następnie wyczarował z nich różne kształty piekarnicze. Przy dwóch ogromnych stołach dzieci przystąpiły do „czarowania” swoich bułeczek.

Pierwsza była chałka, praca poszła dosyć szybko, z ptaszkiem było już troszeczkę trudniej, ale każde dziecko

dało radę. Trzecia bułeczka to był precel – w trakcie jego lepienia pani prowadząca powiedziała dzieciom ciekawostkę, że bułki kajzerki to inaczej bułki cesarskie. Ostatnie zadanie wydawało się najtrudniejsze, bo trzeba było z dwóch małych części ciasta wyczarować Mikołaja. Każde z dzieci zrobiło pięknego i niepowtarzalnego Mikołaja. Po ciężkiej pracy na II śniadanie, uczestnicy otrzymali pyszne maślane bułeczki. Podczas gdy w piecu piekły się cudenka zrobione przez dzieci, oglądaliśmy film pt. „Od ziarenka do bochenka” i wysłuchaliśmy prelekcji na temat poszanowania żywności. Na zakończenie dzieci otrzymały piernikowe medale za wzorową pracę. Wszyscy zadowoleni i nasyceni zapachami pieczywa wrócili do szkoły. Każde dziecko zabrało swoje wypieczone cudenka do domu, by pokazać rodzinie i wspólnie skosztować.

*Wychowawcy klas I- III
fot. z archiwum szkoły*

Zwyczaje andrzejkowe

Andrzejki to stary, ludowy zwyczaj przypadający na końcu lub na początku roku liturgicznego. Jest to okazja, aby zorganizować niesamowitą i huczną zabawę przed adwentem.

28 XI 2019 r. przedszkolaki z Chrzachowa przeniosły się w świat magicznych wróżb oraz zabawy andrzejkowej. Wychowawczynie kilka dni wcześniej zapoznały dzieci z andrzejkowymi obrzędami i znaczeniem pielęgnowania tradycji z pokolenia na pokolenie.

Dawniej w noc św. Andrzeja młode panny zbierały się, aby wywróżyc sobie jaka przyszłość je czeka. Pano wie z kolei - ciekawi swojej przyszłości zbierali się w wigilię św. Katarzyny, kilka dni wcześniej.

By dopełnić tradycji tego dnia w naszym przedszkolu odbyły się

Andrzejki. Dzieci przebrane w różnokolorowe stroje: czarodziei, wróżek, księżniczek... zanurzyły się w świat tradycyjnych wróżb. Aby dowiedzieć się kim zostaną jak dorosną - losowały karteczki z zawodami. Wróżba zwana „wędrówką bucików” miała pokazać dzieciom, które pierwsze wyjdzie za mąż lub ożeni się. Kolejną atrakcją było „lanie wosku”, dzieci wspólnie z paniami odgadywały kształty powstałych figurek.

Na zakończenie andrzejkowych wróżb odbyła się zabawa przy znanych dzieciom piosenkach. Miło było patrzeć jak uśmiechnięte i szczęśliwe - bawiły się na parkiecie.

Ewelina Staniak-Seroka

Sylvia Iwan

fot. Z archiwum Przedszkola

Wizyta św. Mikołaja w przedszkolu w Chrzachowie

Dnia 6 XII 2019r. tradycyjnie jak co roku przedszkolaków odwiedził długo wyczekiwany Mikołaj.

Kilka dni wcześniej dzieci napisały list do św. Mikołaja i pięknie go ozdobiły. Słuchały także opowieści o Świętym, który pomagał ludziom i dzieciom na całym świecie, niosąc szczęście, pokój i radość. Dlatego też odliczały dni do Jego wizyty. Oczekiwały Mikołaja nasłuchując jego kroków i magicznych słów: „Ho, ho, ho”, a kiedy przekroczył próg przedszkola został powitany piosenkami wierszami. Po popisach artystycznych każde dziecko otrzymało od Mikołaja podarunek. Przedszkolaki podziękowały za wizytę i prezenty oraz zaprosiły Mikołaja do wspólnej zabawy przy piosence. Miło spędzony czas uświetniły wspólne zdjęcia. Na zakończenie gość prosił przedszkolaków, aby byli grzeczni, pomagali swoim kochanym rodzicom oraz słuchali pań w przedszkolu. Gdy tylko Mikołaj pożegnał się obiecując, że powróci tu za rok, dzieci zaczęły rozpakowywać i oglądać prezenty.

Sylvia Iwan

Ewelina Staniak-Seroka

REPERTUAR 15.12.2019 25.01.2020			TYTUŁ FILMU		
TYTUŁ FILMU	TERMIN	WERSJA	TYTUŁ FILMU	TERMIN	WERSJA
KRAINA ŁODU 2	22 LISTOPADA - 18 GRUDNIA	2D DUBBING	PSY 3. W IMIĘ ZASAD	17-30 STYCZNIA	
ŚNIEŻNA PACZKA	6-19 GRUDNIA	2D DUBBING	ŚNIEŻKA I FANTASTYCZNA SIÓDEMKA	17-22 I 24-26 STYCZNIA	
LAST CHRISTMAS	13-18 GRUDNIA		1917	24 STYCZNIA - 6 LUTEGO	
PROCEDER	13-18 GRUDNIA		WIECZÓR KINOMANIAKA		
GWIEZDNE WOJNY: SKYWALKER. ODRODZENIE	19 GRUDNIA - 09 STYCZNIA	2D DUBBING 2D NAPISTY	2 STYCZNIA - "NA NOŻE" REŻ. RIAN JOHNSON; KRYMINAL, 130 MIN.		
FUTRO Z MISIA	3-16 STYCZNIA		16 STYCZNIA - "OFICER I SZPIEG" REŻ. ROMAN POLAŃSKI; BIOGR., POLIT., DRAMAT HIST., 126 MIN.		
MAYDAY	10-23 STYCZNIA		23 STYCZNIA - "SUPERNOVA" REŻ. BARTOSZ KRULIK; DRAMAT, 78 MIN.		
URWIS	10-22 STYCZNIA				

Sport w gminie

Statystyczne podsumowanie rundy jesiennej w IV lidze w sezonie 2019/2020

Runda jesienna sezonu 2019/2020 w IV lidze zakończyła się 10 listopada. Przyszedł zatem czas by zapoznać się ze statystykami dotyczącymi poszczególnych piłkarzy Powiśłaka oraz całej drużyny.

W rundzie jesiennej IV ligi sezonu 2019/2020 Powiśłak zgromadził 27 punktów, na które złożyło się 8 zwycięstw, 3 remisy oraz 4 porażki. Zdobytych punktów pozwoliła na zajęcie 6. miejsca w tabeli (nasz zespół rozegrał o jedno spotkanie mniej od reszty stawki). Liderem na półmetku rozgrywek jest Lewart Lubartów z dorobkiem 38 punktów (12 zwycięstw, po dwa remisy i porażki) z przewagą 2 oczek nad Włodawianką Włodawa.

Piłkarze Powiśłaka w 15 spotkaniach zdobyli 24 bramki (średnio 1,6 bramki strzelonej na mecz), a stracili 17. Dla porównania najwięcej goli w lidze strzelił Huragan Międzyrzec Podlaski - 46, a najlepszą defensywą może pochwalić się Lewart Lubartów, który stracił zaledwie 11 bramek.

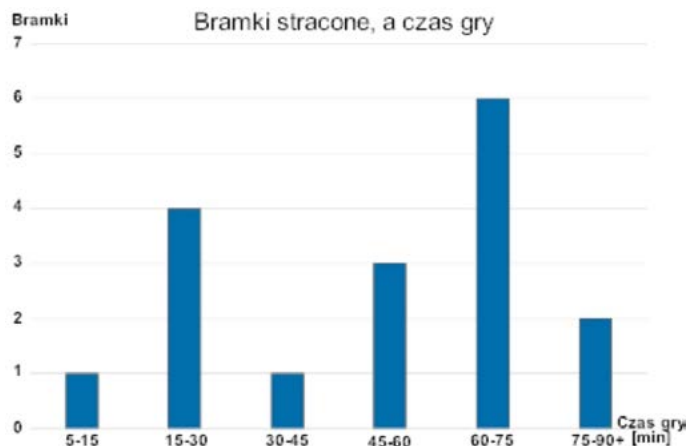
W drużynie Łukasza Giza najwięcej minut na boisku spędził Mateusz Antoniak - 1339. Na drugim miejscu pod względem czasu gry znaleźli się Jakub Zolech oraz Mateusz Łakomy (1260). Niewiele mniej zagrał również Maciej Pięta (1165) i Adrian Dudkowski (1163). Pełny wymiar czasowy wynosi 1350 minut.

Najwięcej bramek strzelił Damian Koprucha, który ośmiokrotnie trafił do siatki rywali. „Koper” był również wykonawcą rzutów karnych, których było trzy. W dwóch z nich piłka zatrzepotała w siatce, a jeden został przestrzelony. Przeciwko naszemu zespołowi nie została podyktowana ani jedna „jedenastka”.

Statystyki zawodników w IV lidze w rundzie jesiennej sezonu 2019/2020

Imię i nazwisko	Rozegrane mecze	Czas gry [min]	Bramki	Żółte kartki	Czerwone kartki
Michał Bicki	1	90			
Cezary Gogacz					
Jakub Zolech	14	1260		1	
Mateusz Antoniak	15	1339		1	
Daniel Krzysztosek	8	567			
Iwan Litwiniuk	11	877	1	1	
Mateusz Łakomy	14	1260	1	2	1
Kamil Piotrowski	8	472			
Sebastian Pyda	6	327		1	
Rafał Banaszek	12	744		3	
Adrian Dudkowski	15	1163	2	3	
Marcin Gil	15	1071	2	3	
Dawid Kuśmierz					
Wojciech Łazeba	4	45		1	
Mateusz Murat	8	46			
Maciej Pięta	14	1165	1		
Jakub Pryliński	12	610	3		
Przemysław Sobolewski	10	255		2	
Jan Wankiewicz	13	925		2	
Dawid Bartoś	3	46			
Mateusz Kamola	13	207			
Krystian Kobus	14	1057	2		
Damian Koprucha	14	1019	8		
Sławomir Radzikowski	7	275	4	2	

Powyższe zestawienie prezentuje liczbę strzelonych i straconych bramek w zależności od czasu gry. Najwięcej bramek, osiem, Powiślak strzelił w ostatnim kwadransie spotkań ligowych. Najmniej goli, tylko trzy, nasi piłkarze zdobyli w pierwszych trzydziestu minutach meczu. Rywale

pokonywali naszą defensywę najczęściej w przedziale czasowym od 61 do 75 minuty, a najmniej na początku oraz końcu pierwszej połowy. W meczach Powiślaka więcej bramek padało w drugiej połowie - 28 z 41, z czego nasi piłkarze strzelili 17 z nich, a ich przeciwnicy 11.

Plan sparingów przed rundą wiosenną IV ligi sezonu 2019/2020

Trener Łukasz Giza ustalił plan meczów kontrolnych przed rundą wiosenną IV ligi sezonu 2019/2020. Zostało zaplanowane siedem sparingów. Pierwszy z nich zostanie rozegrany 1 lutego, a rywalem będzie Oskar Przysucha występujący w mazowieckiej IV lidze. Piłkarze rozpoczną przygotowania 13 stycznia, a ligowe rozgrywki zostaną wznowione 14 marca 2020 r. meczem ze Spartą Rejowiec Fabryczny.

Miejsca i szczegółowe terminy meczów zostaną podane w późniejszym terminie.

- 1 lutego - **Oskar Przysucha**
(IV liga mazowiecka - południe)
- 8 lutego - **Proch Pionki** (IV liga mazowiecka - południe)
- 15 lutego - **Energia Kozienice** (klasa okręgowa Radom)
- 22 lutego - **Mazowsze Stężyca** (klasa okręgowa Lublin)
- 26 lutego - **Powiślanka Lipsko** (klasa okręgowa Radom)
- 29 lutego - **Wisła Puławy** (III liga, grupa IV)
- 7 marca - **MKS Ryki** (klasa okręgowa Lublin)

Młodzicy Młodzi Powiślaka z drugim miejscem na półmetku rozgrywek

Do drugiego sezonu ligowego w kategorii Młodzik Młodszy drużyna Powiślaka Końskowola „2008” przystąpiła z bagażem doświadczeń zdobytych w poprzednim testowym sezonie. Dzięki decyzji trenera i zarządu klubu, którzy w ubiegłym sezonie zgłosili zespół do wyższej kategorii wiekowej, chłopcy przystąpili do rozgrywek bardziej ograni i przyzwyczajeni do innych zasad niż funkcjonowały w rozgrywkach Orlików. Tym razem na papierze grupa 4, do której trafił Powiślak, licząca 10 zespołów wydawała się teoretycznie „łatwiejsza”, jednak w futbolu wszystko weryfikuje boisko, gdzie trzeba umieć udokumentować swoją przewagę, a z tym bywało na przestrzeni rundy jesiennej różnie.

W rozegranych 9 spotkaniach nasza drużyna wygrała 6 meczy, 1 zremisowała i poniosła 2 porażki, zajmując ostatecznie 2. miejsce w tabeli z 19 punktami, bilansem bramek 29:11 i 8 punktami straty do lidera - Wisły Józefów, która okazała się prawdziwym „czarnym koniem” rundy jesiennej, wygrywając wszystkie 9 spotkań. Patrząc na grę naszego zespołu, forma falowała i dobre mecze przeplataliśmy słabszymi. Gole traciliśmy najczęściej

w wyniku własnej dekoncentracji lub błędów, a z przodu często brakowało skuteczności.

Podsumowując, w drugim sezonie widać niewątpliwie progres drużyny, coraz dojrzałe próby gry zespołowej i kombinacyjnej, jednak przed zawodnikami pozostaje jeszcze sporo pracy i potu do wylania. Do rundy wiosennej zespół przystąpi zatem z lekkim optymizmem i z 8 punktami straty do lidera, które będzie próbował odrobić, aby na koniec sezonu zająć pierwsze miejsce.

Patryk Suszek

Kobiety Końskowoli

Rozpoczynamy cykl artykułów o kobietach związanych z naszą miejscowością. Chcemy przedstawić postacie, które swoimi działaniami, postawą i osobowością wpływały na rzeczywistość, rozstawiły Końskowolę, osiągnęły sukcesy lub swoim heroizmem ocaliły życie wielu osób. Życie współczesnych mieszkańców Końskowoli jest wynikiem działań i decyzji minionych pokoleń, dlatego zapraszamy do zapoznania się z sylwetkami kobiet, związanych z Końskowolą których życie zostawiło znaczący ślad.

Zapraszamy do współtworzenia tego działu. Jeśli znacie Państwo osoby, których życie i działania warto przedstawić i przypomnieć prosimy o kontakt z redakcją.

Helena Sandomirska - heroizm i bohaterstwo

Od najdawniejszych czasów kobiety polskie wspierały działania swych ojców, mężów, braci i synów zmierzające do odzyskania niepodległości i podejmowane w obronie Polski.

W czasie ostatniej wojny polskie kobiety wykazały się bohaterstwem niespotykanym dotąd w dziejach - walczyły, broniły, pomagały, leczyły i ukrywały. Przykładów na to jest bardzo dużo, jak choćby te z Powstania Warszawskiego - „(...)z butelką na czołg idzie dziewczyna by zapłacić im...”. Ta piękna karta dotycząca patriotycznej postawy kobiet wciąż jest mało znana. Ciągłe trzeba przypominać, że w czasach największego zniewolenia tj. okupacji niemieckiej, kobiety masowo wstępowały do oddziałów

partyzanckich, działały jako łączniczki, wywiadowczynie, sanitariuszki i żołnierze.

Chciałbym wydobyć z mroków zapomnienia postać Heleny Sandomirskiej, mieszkanki Końskowoli i kierowniczkę miejscowej poczty.

Helena Sandomirska ps. „Hanka” córka Antoniego i Anieli, urodziła się 1 stycznia 1906

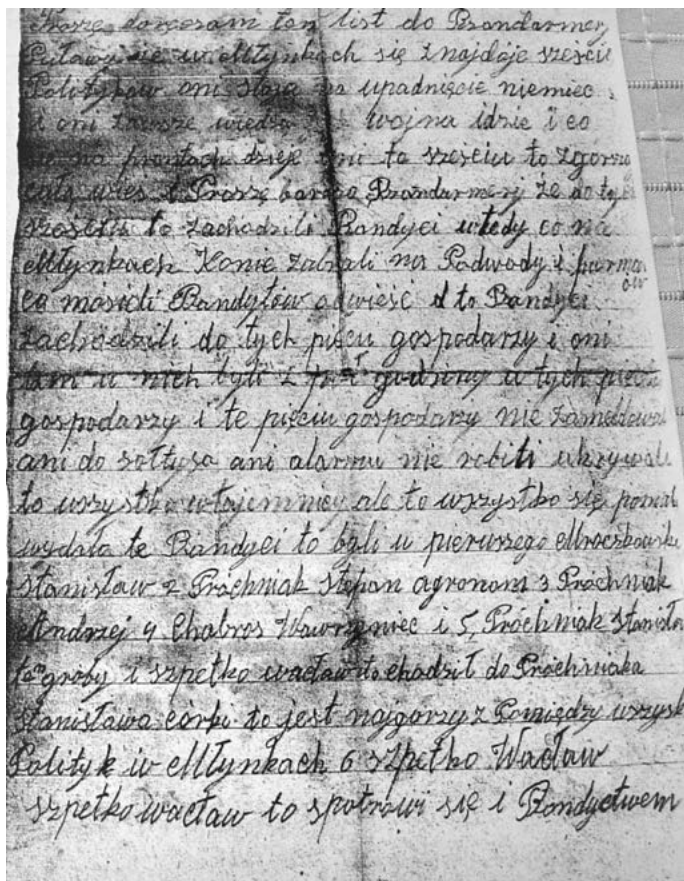
r. we wsi Trawniki pod Lublinem. Po zdaniu tzw. małej matury w Seminarium Nauczycielskim w Chełmie ok. 1930 r. podjęła pracę na poczcie w Rykach. W latach następnych przeniosła się do Końskowoli, gdzie została kierowniczką poczty. Helena zamieszkała w Końskowoli w mieszkaniu wynajętym od Bartuziego. Sąsiedni pokój w tym domu wynajmował granatowy policjant Kazimierz Dudek. W czasie okupacji niemieckiej razem z Heleną Sandomirską podjęli współpracę z ZWZ-AK i to w jego mieszkaniu odbyło się pierwsze konspiracyjne spotkanie z udziałem m.in. Alfonsa Fańciszewskiego.

Helena Sandomirska pracując na poczcie i działając w konspiracji kontrolowała listy kierowane do władz okupacyjnych, prowadziła skrzynkę kontaktową dla ludzi podziemia i współpracowała z Radą Główną Opiekuńczą organizując pomoc dla więzionych w obozach w postaci wysyłania paczek. Donosy kierowane do Gestapo Sandomirska zabierała z poczty i przekazywała osobom z konspiracji. Współpracowała m.in. z nauczycielami Alfonsem Fańciszewskim ps. Konar i Michałem Pitkiem ps. Lipa. Przechwycone donosy zachowały się do dziś i możemy poznać ich treść. Czytając je - ciarki przechodzą po ciele, na myśl o skutkach jakie miałyby dla konkretnych ludzi, gdyby dotarły do Gestapo.

Fragment jednego z wielu zachowanych anonimowych donosów, który dzięki Helenie nie dotarł do Gestapo wg. oryginalnej pisowni.

Stacha, Hela Mama i Edzio Chełm 1926 r.

„Proszę doręczam ten list do Rzandarmerji Puławy, że w Młynkach się znajduje sześciu Polityków oni stoją za upadnięciem Niemców i oni zawsze wiedzą jak wojna idzie i co się na frontach dzieje oni, te sześciu, to zgrzeszenie na całą wieś Proszę bardzo Rzandarmerji, że do tych sześciu to zachodzili Bandyci wtedy co na Młynkach konie zabrali na Podwody i furmanów co musieli bandytów odwiedzić to bandyci zachodzili do tych pięciu gospodarzy nie zamełidowali ani do sołtysa ani alarmu nie robili ukrywali to wszystko w tajemnicy, ale to wszystko się później wydało te Bandyci to byli u pierwszego Mroczkowski Stanisław z Próchniak Stefan agronom z Próchniak Andrzej i Chabros Wawrzyniec i 5 Próchniak Stanisław ten gróby i Szpetko Wacław to chodził do Próchniaka Stanisława córki to jest najgorszy z pomiędzy wszystkie Polityk w Młynkach 6 Szpetko Wacław to spotrafi się i Bandyctwem i Proszę bardzo Rzandarmerj o prędkie zabranie ich z Młynek tych 6 Polityków bo jak ich prędko nie zabierzecie to pociągają w bandy i będą się kryć oni stoją na zdradzie niemieckiego Państwa i Proszę Bardzo Rzandarmerj czy Policj Kryminalnej żeby Rodziny nie odpowiadały Rodzinów nie niszczyć ani Dzieci ani Rzon bo oni nic nie winne”.

Po pewnym czasie Niemcy dowiedzieli się, że nie wszystkie listy dochodzą do Gestapo. Wystarczył spreprowany donos wysłany z poczty w Końskowoli, który został przejęty przez Helenę Sandomirską, by w 1942 r. nastąpiło jej aresztowanie. Wraz z nią zatrzymano także pracownika poczty Józefa Gawdzika. Po tym wydarzeniu sąsiad Kazimierz Dudek z rodziny natychmiast opuścił Końskowolę.

O aresztowaniu Heleny Sandomirskiej napisał wnuczek Kazimierza Dudka - Marek Dudek.

„Moja ciotka Teodora Dudek - Putyra, która ma obecnie 88 lat, była świadkiem zatrzymania Pani Heleny przez Gestapo w momencie przejmowania listów. Jeden z funkcjonariuszy zaczął wypytywać 11 letnią ciotkę, która była obecna na pocztce z Panią Heleną, zadawał jej po polsku różne pytania mówiąc, że jest aniołkiem i musi mówić prawdę, bo aniołki nie kłamią. Helenę Sandomirską zabrano, a ciotkę zamknięto na pocztce skąd wypuścił ją woźny. Gdy wróciła do domu spotkała ponownie tych samych gestapowców, którzy przyszli po jej ojca Kazimierza Dudka. Ojciec został ostrzeżony w porę i uciekł na rowerze. Jeden z gestapowców znów zaczął straszyć ciotkę. Babcia Emilia Jeławko dzięki dobrej znajomości języka niemieckiego powstrzymała Niemców od przesłuchiwania dziecka. Ciotka bardzo lubiła Panią Helenę i trauma po tym tragicznym wydarzeniu pozostała na całe życie”.

Wstępne przesłuchania Heleny odbywały się w Puławach i prawdopodobnie w Kazimierzu Dolnym. W drugiej połowie 1942 r. przewieziono ją na Zamek Lubelski. Nie zabrakło jej siły, odwagi i męstwa, gdy z Zamku trafiła do katowni Pod Zegarem, gdzie w repertuarze stosowanych tortur oprócz bicia było m.in. wieszanie na drążku i wlewanie wody z amoniakiem do nosa. Po przesłuchaniu zbitego do nieprzytomności więźnia, zrzucano go z II piętra po schodach do celi znajdującej się w piwnicy. Po kilku takich przesłuchaniach więźniowie mieli tak ciężkie obrażenia, że po powrocie na Zamek zazwyczaj trafiali do tzw. więziennego szpitala. Zmasakrowane ciało więźnia odchodziło od kości. Mimo tortur Helena Sandomirska nie wydała nikogo i nie zdradziła tajemnic organizacyjnych.

Zmaltretowana fizycznie i psychicznie dnia 7 października 1942 r. wraz z innymi więźniami Zamku (większość zabrano z więziennego szpitala) została wywieziona transportem kolejowym do Oświęcimia. W obozie tym jako więzień o nr 22204 żyła jeszcze miesiąc. Dnia 19 listopada 1942 r. w wieku 36 lat została pozbawiona życia zastrzykiem z fenolu w serce. Dnia 25 września 1942 r. w obozie koncentracyjnym w Oświęcimiu zginął również 24 letni pracownik poczty w Końskowoli Józef Gawdzik. (Z Zamku Lubelskiego wywieziony do Oświęcimia dnia 11 września 1942 r.).

Fotografia z akt Obozu Auschwitz-Birkenau

Młody wiek Heleny Sandomirskiej, jej uroda, wdzięk i uprzejmość wobec interesantów pomogły zdobyć jej sympatię tak dużą, że po aresztowaniu na murach kościoła w sąsiedniej parafii w Żyrzynie (prawdopodobnie za sprawą księdza Rukasza, Zofii Siemiątkowskiej, Alfonsa

Hela po zdaniu małej matury

Fańciszewskiego i jego żony Heleny) pojawiła się biała marmurowa tablica z napisem Helena Sandomirska i choć nie było żadnych dopisków na tablicy, to mieszkańcy wiedzieli kim była, co robiła i co ją spotkało.

Końskowola, gdzie mieszkała, do dziś niewiele o niej wie i nigdy nie upamiętniła tej bohaterskiej kobiety. Najwyższy czas, aby przywrócić jej należne miejsce w historii, bo jest to postać pomnikowa. Zasługi Heleny Sandomirskiej: jej męczeńska śmierć i uratowanie przed niechybną śmiercią wielu mieszkańców gminy (patrz donosy), nie zostały uwzględnione w 2019 r. przez fundatorów tablicy pamiątkowej na cmentarzu w Końskowoli. Warte są jednak naszej pamięci.

Musimy przypominać osoby, które za umiłowanie Ojczyzny płaciły swym

życiem. Wiedzę o tych bohaterach należy przekazywać z pokolenia na pokolenie, bo jest to wiedza, która stanowi fundament naszego bytu narodowego. Helenę Sandomirską zaliczyć należy do najdzielniejszych kobiet nie tylko naszej gminy, naszego powiatu lecz całej Lubelszczyzny. Jej nazwisko winno być wymieniane wśród takich kobiet jak: Anna Nowak, Stefania Broniewska i Zofia Siemiątkowska. Pamięć o tych bohaterach powinna trwać wiecznie.

PS. O losach Heleny Sandomirskiej informuje Księga pamięci tom III str.1274,1288 1296,1303 wydana w 2009 r. przez Państwowe Muzeum Auschwitz – Birkenau

Lewtak Aleksander

Pamięć i historia

Ratusz - dzieje i historia cz. 4

Pierwsze wzmianki na temat ratusza w Końskowoli znajdującego się na środku rynku pochodzą z przywileju Lubomirskiego 1669 r. Informacja ta nie zawiera żadnych danych na temat kształtu, struktury, czy stanu obiektu, mówi jedynie o istnieniu budynku w danym miejscu i czasie. W wyniku pożaru w 1706 roku spaliły się kościół i ratusz. Nie wiadomo jakie dokładnie były zniszczenia, ale funkcje ratusza przeniesiono do domu wójta (jak się później okazało na dłuższy okres). W 1730 roku ratusz „stał w ruinie” (najpewniej nie został odbudowany po pożarze w 1706 roku). Informacja ta jest o tyle istotna, że bezpośrednio wskazuje iż siedemnastowieczny ratusz musiał być przynajmniej w części murowany. Przed rokiem 1775 środkami Augusta Czartoryskiego wzniesiony został obecny, murowany, nazywany „nowym”, który został poryty dachówką. Znajdowało się w nim siedem sklepów, w jednym z nich - waga skarbową. W środkowym trakcie usytuowana była izba sądowa z aresztem, w trakcie wschodnim - szynk, alkierz i kuchnia. Budynek posiadał dwa pomieszczenia piwniczne. Okna w ołów oprawione, dwukwaterowe (jak obecnie) z okiennicami.

Wiadomym jest również, że sukiennicy wyznania ewangelicko-augsburskiego posiadali dwa pomieszczenia przeznaczone dla kantora i kaplicy, która od 1862 r. pełniła również funkcję szkoły religijnej.

W 1832 roku dowiadujemy się o konieczności naprawy dachu, podłóg i urządzeń grzewczych.

W II połowie XIX wieku, niewielka powierzchnia budyn-

ku, która była przeznaczona na potrzeby administracyjne stała się niewystarczająca, ale nie podjęto działań mających na celu rozbudowę ratusza. Wynajęto na ten cel dodatkowy budynek. Spowodowało to zmniejszenie znaczenia budynku dawnego ratusza. W 1864 roku był on już określony jako „dom zwany Ratuszem”, a dwa lata później jako „dom murowany w środku Rynku”.

Do lat 20-tych XX wieku na dachu znajdowało się drewniana sygnaturka związana z funkcjonowaniem kaplicy (po przeniesieniu kaplicy sygnaturka została rozebrana).

Budynek pełnił funkcje urzędowe najprawdopodobniej jeszcze w okresie powojennym.

Po II wojnie światowej, zmieniono zarówno kształt dachu (obniżono go) jak i materiał pokrycia. W latach

Ratusz w Końskowoli rok 1927

60-tych XX wieku wybudowana została wieża dla wprowadzonej do obiektu remizy strażackiej.

Nie istnieją przekazy ikonograficzne umożliwiające określenie wyglądu ratusza sprzed wieku XX-tego. Najstarszy plan przedstawiający ratusz pochodzi z początku XX wieku (Hendensfeld) i pokazuje obiekt, który wydaje się być znacznie dłuższy niż obecnie.

Późniejsze mapy pokazują już obiekt w zbliżonych proporcjach do dzisiejszych.

Pierwsze zdjęcie, jakie udało się odnaleźć, pochodzi z 1927 roku. Przedstawia obiekt od strony południowej. Najistotniejsza różnica widoczna jest w kształcie dachu i materialne jego pokrycia: pierwotnie dach był wyższy i pokryty dachówką. Na zdjęciu widoczne są okiennice na elewacji południowej i jeden z otworów drzwiowych sklepiony odcinkowo.

Ratusz w Końskowoli rok 1948

*Tekst, fotografie i rysunki na podstawie:
„Badania architektoniczne w formie nadzoru”
dr iż. arch. Krzysztof Janus
Opracowała A. Pytlak*

Twórczość naszych czytelników

Moi rówieśnicy

Z mego rocznika szóstka nas była
i cała szóstka wojnę przeżyła
Pięciu chłopaków, jedna dziewczyna
Ona na imię miała-Halina
Jak na naszą wioskę to nie było mało
Troje z nas zmarło a troje zostało
Tą okrutną wojnę przeżyliśmy cali
Być może dlatego, że byliśmy mali
Ta światowa wojna biedy nie szczędziła
Cała ludność Polski bardzo biednie żyła
Nie było obuwia, ubrań też nie było
Często w butach ojca do szkoły się chodziło
Uczeń szedł do szkoły zawsze na piechotę
Przez sześć dni w tygodniu nawet i w sobotę
Po lekcjach się książki za pazuchę brało
I codziennie krowy w pole wyganiało.
Przeminęły lata, czasy się zmieniły
Żeby pójść na spacer często nie mam siły
Dziś wspomnę kolegów którzy już odeszli
Została nas trójka-oni byli pierwsi.

XXX

Czesiek z rodzicami wyjechał w nieznane
Dziś to nazywamy „Ziemie odzyskane”.
Żył on dosyć krótko-nie przeżył pół wieku
Tylko gdzieś nagrobek został po człowieku.

Kazik skończył żywot koło pięćdziesiątki
Najlepszy mój kompan z całej męskiej piątki
Byliśmy kumplami od najmłodszych lat
Był On dla mnie szczerzy jak dla brata brat.

Heniek żył dość długo, choć często chorował
Miał On swoje hobby-gołębie hodował
W końcu Go dosięgła dziś modna choroba
Leżał dosyć długo i odszedł do Boga.

XXX

Na Zachód Halina z Polski wyjechała
W Stanach Zjednoczonych z synem zamieszkała
A dwóch nas zostało w gminie Końskowola
Tak nam przeznaczono-taka Boska wola.

XXX

Dwóch nas jeszcze żyło
Gdy w lutym pisałem
Odszedł Józio-Prezes
Sam z mężczyzn zostałem.

W Końskowoli był On znany
Przez Spółdzielców szanowany
Żegnali Go ludzie, żegnała rodzina
Pozostałem ja i w Stanach – Halina.

Sutek Henryk

Opoka dnia 13.02 /11.09.2019 roku

Z Żałobnej Karty

Mirośław Aleksandrowicz	60 Chrzążów
Tadeusz Barański	89 Końskowola
Teresa Bielawska	85 Końskowola
Władysława Lucyna Gutowska	88 Końskowola
Waldemar Stanisław Kopiński	59 Nowy Pożóg
Jolanta Piekos	44 Witowice
Stanisław Edward Próchniak	91 Skowieszyn
Teresa Antonina Sulęta	81 Wronów
Franciszek Lucjan Thiede	75 Końskowola

UBEZPIECZENIA

Marzena Kamińska

KOMUNIKACYJNE

MALATKOWE

ROLNE

TURYSTYCZNE

ZYCIOWE

OC

od **55zł**

ciągniki rolnicze

OC

od **45zł**

przyczepy

-40%

obowiązkowe
ubezpieczenia
budynków

ul. **Lubelska 87**

24-130 Końskowola

Marzena Kamińska

Pośrednictwo Ubezpieczeniowe

+48 691 371 246

kaminska.marzena@wp.pl

Współpracujemy z największymi
Towarzystwami Ubezpieczeń na polskim rynku.

*Niech to
Boże Narodzenie
odnowi w nas wszystkich
dobro i pomoże dostrzegać
człowieka w każdym,
kogo spotkamy na naszej
drodce.
Dobrych i spokojnych
Świąt Bożego Narodzenia
Życzy wszystkim czytelnikom*

Redakcja Echa Końskowoli

*Z okazji kończącego się roku
pragniemy podziękować za
włożony czas, trud, wysiłek
i zaangażowanie -
współpracownikom,
autorom tekstów,
osobom inspirującym nas
oraz konstruktywnym krytykom.
Wszyscy mamy ten sam cel -
aby Echo Końskowoli było
coraz lepsze.
Oby nasza współpraca
w przyszłym roku
była owocna.*

Redakcja

Nobel dla Olgi Tokarczuk

Urodziła się 29 stycznia 1962 roku w Sulechowie. Jej rodzice Wanda i Józef byli nauczycielami. Ukończyła Liceum Ogólnokształcące w Kietrze, następnie Psychologię na Uniwersytecie Warszawskim. W okresie studiów pracując jako wolontariuszka opiekowała się osobami z problemami psychicznymi. Na jej twórczość wielki wpływ miały prace Carla Junga. Zadebiutowała w 1979 roku pod ps. Natasza Borodin na łamach pisma *Na przelaj*, publikując pierwsze opowiadania. Jako powieściopisarka zadebiutowała w 1993 roku książką *Podróż ludzi księgi*. Jej powieści są tłumaczone na wiele języków, ekranizowane. Dwukrotnie otrzymała Nagrodę Literacką „Nike” za powieści: *Bieguni* w 2008 oraz *Księgi Jakubowe* w 2015 roku. W roku 2019 otrzymała

Nagrodę Nobla w dziedzinie literatury za 2018 rok. Olga Tokarczuk jest feministką, regularną uczestniczką parad równości. Wspiera działania na rzecz ochrony środowiska, praw zwierząt oraz równouprawnienia. Jej działalność, poglądy oraz twórczość były wielokrotnie obiektami krytyki przedstawicieli niektórych środowisk. Ale co by tam kto nie mówił o pisarce w naszej bibliotece jej książki zawsze cieszyły się powodzeniem. W momencie ogłoszenia nagrody mieliśmy na półce tylko 4 książki a i one w ciągu godziny się rozeszły.

W zbiorach Gminnej biblioteki posiadamy 14 powieści naszej Noblistki: *Anna In w grobowcach świata*, *Bieguni*, *Dom dzienny, dom nocny*, *E.E.*, *Gra na wielu bębenkach*, *Księgi Jakubo-*

fot. rmf24.pl

we, Lalka i perła, Moment niedźwiedzia, Opowiadania bizardne, Ostatnie historie, Podróż ludzi księgi, Prawiek i inne czasy, Prowadź swój pług przez kości umarłych, Szafa.

Teresa Dymek

*Dyrektor SP ZOZ GOZ Małgorzata Chąbros
wraz z pracownikami składa
wszystkim mieszkańcom Gminy Końskowola
Życzenia niezwykłych świątecznych radości,
niezapomnianego smaku Bożonarodzeniowych
potraw i wciąż nowych możliwości w życiu
w nadchodzącym roku.
Tajemnica Bożego Narodzenia niech wzbogaci łaską,
napełni pokojem i radością, a blaskiem swym
niech oświeca wszystkie dni Nowego Roku.*

*Zdrowych i wesołych Świąt Bożego Narodzenia
mieszkańcom wsi Witowice
życzy sołtys Iwona Wiejak*

Wydawca : Gminny Ośrodek Kultury w Końskowoli
im. K. Walczak

Redaktor naczelna: Agnieszka Pytlak

Skład redakcji: Monika Dudzińska, Teresa Dymek,
Elżbieta Urbanek, Bożena Rybaniec

Zdjęcia: Olga Sułek

Stali współpracownicy: Agnieszka Franczak-Pać,
Elżbieta Owczarz, Patryk Suszek, ks. Konrad Piłat.

Kontakt: Gminny Ośrodek Kultury
w Końskowoli im. K. Walczak

24-130 Końskowola ul. Lubelska 93

Tel. 81 88 16 269, kom 578 298 733

e-mail: echo.konskowola@gmail.com

Skład i druk: ELKO Końskowola

24-130 Końskowola, ul. Kurowska 71

Redakcja zastrzega sobie prawo do skracania tekstów, adiustacji materiałów i zmiany tytułów.

*Niech magiczna noc Wigilijnego Wieczoru
przyniesie spokój i radość.
A Nowy Rok obdaruje pomyslnością i szczęściem.*

*Najpiękniejszych Świąt Bożego Narodzenia
oraz Szczęśliwego Nowego Roku*

życzą

*Rada Nadzorcza, Zarząd i Pracownicy
Banku Spółdzielczego w Końskowoli.*

Bank Spółdzielczy
w Końskowoli